

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Epistolær vampyrisme og skizo-incest – Gilles Deleuze & Felix Guattari KAFKA FOR EN MINDRE LITTERATUR

Af

[Martin Lykke Nielsen](#)

– 20. marts 2015 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Filosofi](#), [Højdepunkter](#)

Deleuze & Guattaris bog om Kafka er skøn læsning, når man først har opgivet at forstå den.

Citat

Eftersom pragertysk af forskellige grunde er deterritorialiseret, må man bevæge sig stadig længere ud i intensitet, men i retning af en ny soberhed, en ny uhørt korrektion, en nådesløs berigtigelse, løfte hovedet. Skizo-hoflighed, beruselse i det rene vand. Man skal lade det tyske sprog fare ud ad en flugtlinje; fyldse sig op med faste; fra pragertysk skal alle de underudviklingspunkter, som det vil skjule for sig selv, udrives, det skal skrige med et særdeles sobert og strengt skrig.

Digteren [John Ashbery](#) siger et sted, at man for at læse poesi må være villig til at opgive at forstå det, man læser, på samme måde som når en druknende opgiver at kæmpe for sit liv. Så længe man kæmper for at forstå poesien, gør det ondt, men så snart man opgiver forståelsen og bare lader sig synke til bunds i sproget, bliver det dejligt.

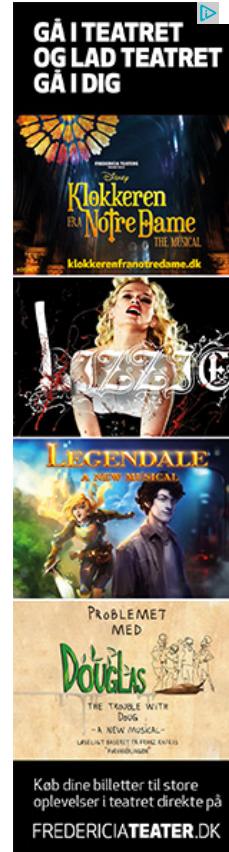
Sådan havde jeg det også med Gilles Deleuze og Félix Guattaris KAFKA FOR EN MINDRE LITTERATUR. Så længe jeg kæmpede for at forstå det hele, føltes det lidt som at spille tennis mod begge Williams-søstre på én gang – med en tandbørste i stedet for en ketcher. Boldene regner ned over én, de hedder deterritorialisering og reterritorialisering og rhizom og flugtlinje og kollektiv sammenpasning og skizo-incest og bliven-dyr, og hver gang man får ram på én, er der ti, der farer forbi.

Et stykke inde i bogen valgte jeg derfor at skifte læsestrategi. Jeg droppede at læse bogen som teori eller filosofi og læste den i stedet som et stykke sprokgavn på linje med, say, FINNEGANS WAKE. Måske er det en useriøs tilgang, måske er det dovent, jeg ved det ikke. Men jeg ved, at bogen er fuld af sære og stærke sætninger, der holder, uanset om man forstår dem eller ej. Hør bare en passage som denne:

– Brevene er et rhizom, et netværk, et edderkopspind. Der findes en brevenes vampyrisme, en egentlig epistolær vampyrisme. Dracula, vegetarianeren, den fastende, der suger blod fra de kødædende mennesker, har sin borg ikke langt væk. Der er noget Dracula i Kafka, en Dracula gennem breve, og brevene svarer til lige så mange flagermus. Om natten er han vågen, og om dagen lukker han sig inde i sin kontorkiste.

Jeg er ikke sikker på, at jeg forstår, hvorfor Kafka er en vampyr, fordi han sender mange breve, men jeg er sikker på, at jeg elsker billedet af ham som Dracula og billedet af brevene som flagermus, der flakser igennem natten til hans kæresten. Som Anders Abildgaard også skriver i det fine efterord, er det en filosofi, hvor stilens betyder alt; en filosofi, som først og fremmest er godt skrevet.

Når det er sagt, er det selvfølgelig ikke helt umuligt at sige, hvad bogen handler om. For selv om den ganske enkelt er pissekompliceret i lange passager, er det alligevel muligt at få fat i de overordnede argumenter – ikke mindst, når man støtter sig til efterordet.

Fakta

- Forfatter: Gilles Deleuze & Felix Guattari
- Titel: KAFKA FOR EN MINDRE LITTERATUR
- Originaltitel: KAFKA POUR UNE LITTÉRATURE MINEURE
- Oversat af: Boj Bro & Antonio Mendes Lopes, revideret af Mathias Ruthner
- Forord af: Anders Abildgaard
- Sider: 176
- Pris: 160
- Forlag: Antipyrine
- ISBN: 9788793108202

[Køb bogen hos SAXO.com](#)

Tidlige udgivelser

- TUSIND PLATEAUER

Billeder

Først og fremmest er bogen en læsning af Kafkas forfatterskab, den kafkaske maskine, som det hedder, men samtidig er det et filosofisk opgør med psykoanalysen. Igen og igen hedder det, at de psykoanalytiske læsninger af Kafka er kedelige, uinspirerede og decideret forkerte. I stedet argumenterer Deleuze & Guattari for, at Kafka repræsenterer det, de kalder en mindre litteratur, som står i modsætning til den store eller ødipale litteratur.

Den mindre litteratur er noget, der sker i sproget, et oprør, en revolution. Det handler om at bringe sproget helt derud, hvor det begynder at knirke og knage og klapre. Dette kan Kafka gøre med det tyske sprog, fordi han skriver fra en marginaliseret position som tjekkisk jøde. På den måde er den mindre litteratur revolutionær og politisk, fordi den kan ændre sproget og dermed verden.

For Deleuze & Guattari repræsenterer Kafka fremtidens litteratur, men det samme kunne måske siges om dem. I hvert fald er det længe siden, jeg har læst noget så vildt.

Synes godt om 54 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Hvor mange mennesker lever i dag i et sprog, der ikke er deres eget? Hvor mange kendte sprog findes der i vores sprogs språk, eller kulturspråk? Og hvordan har disse der udviklet sig, som de er truet til at bemynte sig af? Det er indlandernes og specielt deres høns problem, et minoritetsproblem. En mindre litteraturs problem, men også et problem for os alle: hvordan kan man fravæste sit eget sprog en mindre litteratur, en litteratur der er i stand til at grave i sproget og få det til at føre vid ud en nogenrev revolutionær linje? Hvordan kan vi ikke blive til eget sprog, nemlig en indland og signatur? Kafka skriver: vi skal stjæle børnet fra vuggen, ved at placere sig i en pekkes situation.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Filosofi](#),

- [Tro inspireres ikke af sværdslag – François Voltaire AFHANDLING OM TOLERANCE](#) · 03-05-2016
- [En tidlig fremavling – Friedrich Nietzsche SCHOPENHAUER SOM OPDRAGER](#) · 20-05-2014
- [Udenfor og indeni – Albert Camus EKSIL OG KONGEDØMME](#) · 12-08-2013 Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved
- [Absurd godt! – Albert Camus SISYFOS-MYTEN](#) · 30-07-2013
- [At være eller ikke at være kryb – Jukka Laajarinne MUMITROLDENES OG TILVÆRELSENS GÅDE](#) · 14-01-2013

Læs også

- [Karl Rossmans uventede storhed og fald – Franz Kafka AMERIKA, DEN BORTEBLEVNÉ](#) · 12-08-2014
- [Råt og godt – Franz Kafka FORTÆLLINGER + EFTERLADTE FORTÆLLINGER](#) · 22-10-2008
- [Vampyrjagt bag jerntæppet – Elizabeth Kostova HISTORIKEREN](#) · 05-01-2006

Tags: [Dracula](#), [felix guattari](#), [Gilles Deleuze](#), [john ashbery](#), [joyce](#), [kafka](#), [rhizom](#)

Om Martin Lykke Nielsen

Martin er 29 år, bachelor i litteraturhistorie og kandidat i journalistik.

[Skriv til Martin](#)

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

[Skriv kommentar](#) Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet